

Ieremia - J. N. Darby

Introducere - Ieremia

Cartea profetului Ieremia are alt caracter decât cea a lui Isaia. În ea nu găsim dezvoltarea planurilor lui Dumnezeu pe pământ pe care o prezintă Isaia. Sigur că sunt judecăți asupra națiunilor, dar cea mai mare parte sunt cuvinte adresate direct conștiinței poporului, cu privire la starea lui morală în timpul când profetul îi adresa acele cuvinte și la judecata care plana asupra lor. Iuda îl abandonase pe Yahve pentru că pocăința lui sub Iosia fusese doar exterioară, iar sub următorii împărați degradarea lui a fost completă. Inima profetului era supraîncărcată de dureri ca urmare a faptului că el își iubea poporul și avea sentimentul profund al relației cu Yahve a acestui popor. Acestea două produceau o luptă continuă în sufletul lui chinuit de gândul cu privire la valoarea poporului în calitate de popor al lui Dumnezeu și de gelozia sfântă pentru gloria și drepturile lui Dumnezeu, pe care chiar poporul Lui le călca în picioare. Inima lui suferea deci de o boală incurabilă. El mijlocise pentru popor, se așezase pentru ei la spărtură înaintea lui Yahve, dar vedea clar că totul era zadarnic, că poporul nu-l voia pe Dumnezeu și respingea mărturia care-i fusese încredințată lui Ieremia. Și Dumnezeu însuși nu mai voia să audă rugăciunile făcute de Ieremia în favoarea lui Israel. Sub aceste impresii a profetizat Ieremia.

O sarcină tristă, care a făcut din profet un adevărat om al durerilor, și, deși el putea spune întotdeauna că, dacă s-ar fi pocăit, poporul ar fi fost primit în har, el știa bine că poporul nu gândea deloc să se pocăiască. Două lucruri l-au susținut într-o slujbă atât de penibilă (pentru că ce ar putea fi mai penibil decât să vestești poporului preaiubit al lui Dumnezeu judecata lui din cauza nedreptății lor?). În primul rând energia Duhului lui Dumnezeu care umplea inima lui și îl forța să vestească judecata lui Dumnezeu, cu toată opoziția pe care o întâmpina și cu toate că era persecutat. Apoi, descoperirea binecuvântării finale a poporului, conform planurilor neschimbate ale lui Dumnezeu. După ce am indicat astfel, pe scurt, duhul care a condus mărturia lui Ieremia, cu privire la care găsim dovezi și detalii parcurgând profețiile lui, să cercetăm aceste profeții.

Este binecunoscut faptul că, în traducerea Septuaginta, ordinea profețiilor este diferită de cea din Biblia ebraică, dar nu văd nici un motiv ca să nu acceptăm ordinea din aceasta din urmă. Nu există nici o îndoială că nu este respectată ordinea cronologică, numele împăraților menționați fiind o dovadă clară în acest sens, dar mi se pare că până și acolo unde este o confuzie cronologică, există o clasificare a subiectelor și că această clasificare este potrivit cu gândul Duhului Sfânt.

Primele douăzecișipatru de capitole au un caracter un pic diferit de cele care urmează. Până la sfârșitul capitolului 24 avem o pledoarie moralizatoare ținută poporului. În capitolul 25 avem o profeție clară privind judecata executată asupra mai multor națiuni prin intermediul lui Nebucadnețar, după care sunt profeții distincte, legate de detalii istorice.

Capitolele de la 30 la 33 sunt profeții în care abundă promisiuni privind binecuvântările care vor veni în zilele din urmă. De la capitolul 39 sunt relatate evenimentele care au urmat căderii Ierusalimului și judecata asupra Egiptului și Babilonului.

Să deosebim acum diferitele profeții pe care le cuprinde cartea Ieremia: capitolele 1, 2 - 6, 11 - 13, 14 - 15, 16 - 17, 18 - 20, 21 - 24, 25, 26, 27 (în v. 1 citiți Zedechia în loc de Ioiachim), 28, 29, 30 - 31, 32, 33 (aceasta se leagă totuși de cea anterioară), 34, 35, 36 - 37, 38, 39, 40 - 44, 45, 46, 47, 48, cap. 49 v. 1 - 6, v. 7 - 22, v. 23 - 27, v. 28 - 29, v. 30 - 33, v. 34 - 39, cap. 50 - 51, cap. 52. Ultimul capitol nu este scris de Ieremia însuși.

Nimic mai impresionant ca necazul profetului: el era neliniștit și inima lui era zdrobită. Vedem și faptul că Dumnezeu a ales un duh care în mod natural era slab, care se întrista și descuraja ușor, și l-a umplut cu forța Lui pentru ca nenorocirile, plângerile, zdrobirea inimii și indignarea unui caracter slab, care simte oprimarea și nu se poate elibera, nici nu o poate depăși, să se exprime înaintea Lui aducând mărturie împotriva poporului, a cărui răutate inveterată atrăgea răzbunarea Lui. Suferința lui Hristos, al cărui Duh îl inspira pe Ieremia, a fost mult mai profundă, dar comuniunea Lui perfectă cu Tatăl său a făcut ca neliniștile, care în cazul lui Ieremia au izbucnit sub formă de plângeri, să fie prezentate de Isus doar în secret înaintea Tatălui său, astfel încât extrem de rar întâlnim plângeri în evanghelii. Isus este numai har pentru ceilalți[2]. În Psalmi vedem mai mult din ceea ce se petrecea în inima Lui. În cazul lui Ieremia, era potrivit ca această neliniște a rămășiței credincioase să fie exprimată înaintea lui Dumnezeu, însă, când este vorba de Domnul, perfecțiunea Lui absolută și calmul care însoțește această perfecțiune în căile Sale prin prezența lui Dumnezeu nu au permis ca El să se plângă înaintea oamenilor. El a adus mulțumiri chiar și atunci când a avut de adresat reproșuri. Simpatia față de ceilalți este ceea ce se potrivește poziției lui Isus, și vedem că scumpului Mântuitor niciodată nu l-a lipsit aceasta.

Dar se cuvenea, de asemenea, ca Duhul Sfânt să ne prezinte revărsarea inimii celui credincios, care are nevoie de această simpatie. Nu se pune problema că nu ar fi slăbiciune în inima care se revărsă astfel, ci, dacă Duhul Sfânt este instrumentul prin care inima se exprimă, este evident că ea trebuie să se exprime așa cum este, pentru că altfel ar fi o falsitate. În consecință, Ieremia intervine personal în profeții mult mai mult decât oricare alt profet[3]. El reprezintă poporul în poziția lui adevărată înaintea lui Dumnezeu, după cum recunoaște și Dumnezeu, fiind înaintea Lui cu aceste trăsături de caracter pentru ca să vadă dacă, primind din partea lui Dumnezeu mesajul cu privire la acea poziție a poporului și exprimând sentimentele pe care le inspira acel mesaj, era totuși posibil să atingă conștiința poporului și să-i atragă inima. Se înțelege de la sine că acele sentimente se exprimau prin Duhul Sfânt și că expresia sentimentelor însoțea profețiile cele mai directe și clare cu privire la modul în care poporul avea să fie tratat de Dumnezeu. Este bine să remarcăm, de asemenea, că o mare parte din această carte este adresată lui Dumnezeu și nu poporului. Această poziție a lui Ieremia ca reprezentant înaintea lui Dumnezeu al adevăratelor interese ale poporului, sau, mai curând, ale rămășiței credincioase, face ca uneori el să fie privit ca fiind Ierusalimul însuși, iar altele ca o rămășiță care este despărțită și pusă deoparte pentru Dumnezeu.

Dar aceste aspecte le vom studia mai atent atunci când vom ajunge la pasajele care mi-au sugerat gândul. Ieremia a profetizat pe parcursul unei perioade destul de lungi, ce cuprinde tot timpul de decădere al lui Israel, din anul ce a urmat celui în care Iosia a început să curețe Ierusalimul și întreaga țară până la distrugerea finală a cetății de armata Caldeenilor, ba chiar prelungindu-se după aceasta și sfârșindu-se în

epoca în care profetul a fost dus în Egipt. Această perioadă de peste 40 de ani a fost numai de necazuri și neliniști, pentru că, în pofida evlaviei autentice a lui Iosia, reformarea poporului a fost doar una exterioară, după cum vom vedea, astfel încât acea aparentă evlavie a poporului nu făcea decât să crească neliniștea celui care vedea lucrurile potrivit gândurilor și sentimentelor lui Dumnezeu. "Totuși, Domnul nu S-a întors din iuțimea mâniei Sale celei mari care se aprinsese împotriva lui Iuda, din cauza tuturor provocărilor cu care îl întărase Manase" (2. Împ. 23:26). Totuși profeția face o deosebire între cele două perioade, și anume între domnia lui Iosia și succesorii săi.

Pentru primele douăzeci de capitole nu este indicată nici o dată, dar probabil că cea mai mare parte din descoperirile cuprinse în ele au fost date în timpul domniei lui Iosia. Ele cuprind argumente moralizatoare, durerea inimii profetului și avertismente solemne cu privire la invazia din nord. Capitolele de la 20 la 24 nu au o ordine cronologică și se compun din profeții care probabil că au fost date în diferite epoci. Ele cuprind judecata asupra diferitelor ramuri ale casei lui David, una după alta, ca și judecata profeților falși care înșelau poporul și se încheie cu o descoperire cu privire la tipuri de persoane cu totul diferite: captivii din Babilon, pe de-o parte, și care erau în jurul lui Ezechia la Ierusalim, de altă parte.

Capitolul 26 începe această serie de detalii printr-o profeție cu privire la situația de la începutul domniei lui Ioiachim, prin care poporul cufundat deja în păcat este avertizat că va scăpa dacă se va pocăi. Am văzut caracterul profețiilor lui Ieremia, ca și cum Dumnezeu spunea: "Astăzi, dacă auziți vocea Mea". Împrejurările făceau ca acest apel la pocăință să fie urgent, pentru că, dacă Israel nu se pocăia, atunci casa lui Yahve urma să ajungă ca Silo. În aceasta vedem lucrurile cu privire la care Dumnezeu îl avertizase pe profet: s-au luptat împotriva lui, dar, după cum îl asigurase Yahve, nu l-au învins. Dumnezeu a întors inima conducătorului poporului în favoarea lui Ieremia, și, de asemenea, mai existau unii care țineau cont de căile lui Yahve, și, deși înțelegerea lor era limitată, era suficientă ca ei să se teme de Dumnezeu pentru ca Ieremia să fie salvat. Aici putem remarca felul în care conștiința își însușește cuvântul lui Dumnezeu în aplicația lui imediată. Fără-ndoială, răul înainta, și, odată ajuns la maturitate, judecata avea să fie executată, pentru că Dumnezeu nu lovește deloc înainte ca nelegiuirea să fi ajuns la culme și atunci se va împlini profeția. Dar conștiința, sub influența cuvântului, ia cunoștință de lucrurile judecate de Dumnezeu chiar și când lucrurile nu sunt coapte pentru judecată, care este momentan suspendată (v. 18-19).

Capitolele 27 și 28 împreună au ca subiect principal supunerea pe care Dumnezeu le-o cerea Iudeilor față de căpetenia națiunilor. Totuși, înainte de a insista asupra acestui aspect, fac câteva remarci cu privire la modul în care Dumnezeu s-a îngrijit de poporul său, avertizându-l la fiecare pas că se îndrepta spre judecată. Ne amintim că Zedechia a atras asupra lui această judecată prin aceea că s-a revoltat împotriva împăratului Babilonului. La începutul domniei lui Zedechia, Yahve a trimis cuvântul său prin Ieremia pentru a-i avertiza pe toți împărații din jur și pe Zedechia însuși că trebuiau să se supună, pentru că supunându-se vor avea pace, iar în caz contrar vor fi cotoșiți și pieri.

Să remarcăm ce poziție îi acordă împăratului Babilonului Dumnezeu în calitate de creator al întregului pământ, al omului și al animalelor. Pentru un timp Dumnezeu i-a dat lui Nebucadnezar autoritate peste națiuni și peste toate fiarele câmpului și el a dorit să stabilească această putere centrală și universală, astfel încât națiunea care nu i se supunea lui Nebucadnezar se împotriva lui Dumnezeu însuși și urma să fie zdrobită (comparați cu Daniel 2:38, unde și păsările cerului sunt sub stăpânirea lui). Era o guvernare după voia lui Dumnezeu, care abandonase Ierusalimul și nu îl mai proteja decât dacă se supunea acelei guvernări. Părea că împărații țărilor din jur unelteau ceva împreună cu Zedechia pentru a scutura jugul împăratului Babilonului, și cu această ocazie le-au fost trimiși ambascadori care să le transmită profeția. Dumnezeu își manifesta voința ca toți să se supună sub acel jug pentru că El era cel care li-l impunea.

Faptul că Dumnezeu i-a încredințat unui om puterea în această lume este extrem de remarcabil. În ceea ce-l privește pe deținătorul puterii regale în Israel, el a fost pus la încercare în ceea ce privește ascultarea de Dumnezeu, dar nu a știut să se bucure de ceea ce aducea acea ascultare. Atunci Dumnezeu a abandonat acea guvernare directă în lume (totuși rămânând în continuare suveran din cer), și, respingându-l pe Israel, pe care-l alesese dintre națiunile pe care le grupase în jurul lui și al tronului pe care El îl așezase acolo, a supus lumea unei căpetenii, încredințând astfel omului puterea, supunându-l prin aceasta la o nouă încercare, anume aceea de a recunoaște că Dumnezeu îl pusese stăpân pentru ca să-și poată face voia în lume și că Dumnezeu chiar îi favoriza puterea obligând pe toți oamenii să i se supună. Și o altă probă era dacă acea căpetenie avea să știe să-i facă fericiți pe oamenii care îi erau supuși.

Nu intenționez să intru aici în detaliile istoriei acestui om, acestea fiind tratate în studiul cărții lui Daniel. Știm că omul a eșuat: fără înțelepciune și îngâmfat, el a făcut ravagii în lume și a oprimat poporul lui Dumnezeu, a călcat în picioare sanctuarul Lui și a pregătit pentru sine o judecată și mai groznică, Satan împingându-l să se opună judecării și ajutându-l în răzvrătirea lui. Numai Nebucadnezar a corespuns sub toate aspectele tabloului prezentat anterior. El a fost capul de aur pentru că Dumnezeu îi încredințase în mod direct guvernarea lumii. Cyrus ocupă în mod personal o poziție deosebită, care, sub anumite aspecte, este și mai onorabilă, dar Imperiul Persan nu a făcut altceva decât să înlocuiască imperiul care exista deja, dar sursa și caracterul puterii s-a deteriorat în continuu pe măsură ce s-au depărtat de Dumnezeu și de darul Lui.

Falșii profeți ca și falșii învățători se opun adevărului tocmai în ceea ce Dumnezeu pune pe poporul Său la încercare. Ei se pot folosi de toate celelalte părți ale adevărului pentru ca să înșele, dând impresia că au mai multă credință în ele, dar este clar că ei nu cunosc niciodată taina lui Yahve. Totuși, indiferent care sunt aparențele, ele nu-L pot nici opri nici nu-L pot întoarce pe Dumnezeu de la ceea ce dorește să facă. În acel timp poziția adevăratului profet este penibilă: pentru un moment el poate să pară a fi redus la tăcere pentru că minciuna populară cucerește inimile poporului. Așa că Ieremia a trebuit să se retragă. Cu toate acestea, în lupta dintre adevăr și minciună, Dumnezeu intervine adesea prin mărturii strălucite. Misiunea profetului în guvernarea lumii și în legătură cu umblarea poporului este tot timpul mărturia despre judecata care va veni asupra necredinței.

Pe de altă parte, profetul îi mângâie pe cei care, în urma judecării lui Dumnezeu, s-au supus jugului care li s-a impus: iudeii din Babilon trebuiau să rămână acolo în pace, urmărind prosperitatea cetății în care erau captivi. Timpul eliberării avea să vină, iar duhul de răzvrătire avea să fie pedepsit. În fine, după ce a insistat asupra supunerii poporului la judecată, Dumnezeu descoperă gândurile Lui de har. Acea supunere era necesară din cauza păcatului lui Israel, pentru că Dumnezeu nu-și schimbă caracterul și nu se poate identifica cu un popor răzvrătit, dar El trebuia să se manifeste așa cum este, adică în har. Executarea judecării și starea de faliment în care era Israel au făcut să iasă și mai bine în evidență tot adevărul și toată strălucirea harului lui Dumnezeu.

Merită să ne oprim asupra câtorva detalii cu privire la împrejurările care însoțesc judecata și domeniul afectat de urmările ei, ca și asupra caracterului lui Dumnezeu care se arată în acestea.

În capitolul 30, Dumnezeu îi ordonează lui Ieremia să scrie într-o carte cuvintele judecății pe care o auzise, pentru că Dumnezeu dorea să restabilească poporul. Această eliberare îl va găsi pe Israel în cel mai mare necaz. Acesta este primul lucru care i-a fost prezentat profetului: nici o altă zi nu poate fi comparată cu acea zi a necazului lui Iacov. Este acea zi despre care vorbesc și Matei 24 și Marcu 13, dar, în această situație extremă, Dumnezeu va veni în ajutorul poporului său, și, după ce va fi executat judecata, El va lucra potrivit cu planurile harului său, astfel încât eliberarea va fi deplină și completă. Israel îi va sluji lui Yahve, Dumnezeul său și David împăratul lui. Ruina era completă și rana era incurabilă (v. 12) pentru că Dumnezeu a lovit pe poporul său din cauza mulțimii păcatelor lor. Totuși, El este alături de poporul său pentru a-l salva, și, în consecință, popoarele care au profitat de mânia Lui pentru a-l devora pe Israel vor fi devorate și ele. Sionul urma să fie reconstruit pe locul lui din vechime și bucuria și pacea vor domni în locașurile lui. Guvernatorii lor vor fi dintre fiii poporului. Israel va fi poporul lui Yahve, iar Yahve va fi Dumnezeul lui. În fine, un principiu pe care l-am văzut în mod clar prezentat în Isaia este anunțat aici, și anume că judecata va cădea asupra celui rău, că această judecată venea întâi să lovească poporul lui Dumnezeu pentru că era rău și trebuia să sufere consecințele și indiferent unde s-ar afla cel rău, judecata îl va ajunge. Unde va fi cadavrul acolo se vor strânge vulturii.

Dar nu numai Iuda, căruia îi adresa Ieremia profețiile, trebuia să fie restabilit, ci toate familiile lui Israel urmau să se bucure de această binecuvântare. Yahve va fi Dumnezeul lor, iar ei vor fi poporul Lui. Câteva cuvinte vor fi îndeajuns pentru a aduce în atenția cititorului aspectele principale ale acestei profeții. Sunt incluse toate semințiile, dar toate în relația reînnoită cu Sionul. Este o eliberare pe care o lucrează Yahve, și, ca urmare, o eliberare completă, așa că slăbiciunea lor nu îi împiedică să se bucure de ea. Este o eliberare care înmoaie inima și produce lacrimi și rugăminți, dar care înlătură orice aduce lacrimi, înafară de cele produse în urma harului. Ei nu vor mai zăcea; inima lor va fi ca o grădină bine udată; Yahve îi va sătura cu bunătăți. Efraim s-a pocăit (pentru că Dumnezeu

a ținut să-l facă simtă faptul că nu l-a uitat niciodată). Yahve s-a gândit tot timpul la copilul lui cel rătăcit. Iuda va fi locuința dreptății și muntele sfințeniei Lui. Aceasta va fi în virtutea unui nou legământ și nu potrivit cu cel făcut la ieșirea din Egipt. Legea va fi pusă în inimile lor; toți îl vor cunoaște pe Yahve, iar toate păcatele lor vor fi uitate pentru totdeauna. Dumnezeu spune că dacă va răsturna rânduielile creației, numai atunci va fi Israel respins din cauza a tot ce a făcut. În final, Domnul anunță în detaliu restabilirea Ierusalimului.

În versetul 22 voi adăuga că nu văd altceva decât expresia slăbiciunii lui Israel, care este chiar slab ca o femeie, dar va domina și va depăși orice forță, puterea manifestându-se tocmai în ceea ce este slăbiciunea însăși.

Acest capitol și următorul prezintă în general mărturia profetică despre restaurarea lui Israel. Capitolul 32 se aplică la împrejurările iudeilor asediați în Ierusalim, folosindu-se de ocazia amenințării iminente prin prezența lui Nebucadnețar pentru a le vesti caracterul imuabil al planurilor lui Dumnezeu cu privire la ei. Ieremia anunțase că cetatea avea să cadă și că Zedechia urma să fie luat prizonier, dar Yahve l-a pus să cumpere pământuri, ca o dovadă că revenirea poporului era asigurată. Chiar de la început este scoasă în evidență nelegiuirea popoarelor și cea a cetății, dar acum, când disperarea păcatului lăsa să se întrevadă ruina apropiată, Yahve a anunțat nu numai revenirea lor din captivitate ci și eficacitatea deplină a harului El avea să dea poporului o inimă ca ei să-l slujească pentru totdeauna. Relația lor cu Dumnezeu în calitate de popor al lor era deja deplin stabilită: aceasta urmează să aibă loc potrivit cu eficacitatea unui legământ etern. Lui Yahve îi va face plăcere să le facă bine: El îi va planta în țară din toată inima Lui și din tot sufletul. El a adus răul asupra lor prin judecată și tot el va aduce și tot binele despre care a vorbit.

Capitolul 33, repetând mărturia cu privire la aceste binecuvântări, insistă îndeosebi asupra prezenței lui Mesia și anunță că odrasla dreptății îi va răsări lui David, făcând dreptate și judecată pe tot pământul. Iuda va fi salvat și Ierusalimul va locui în siguranță; numele lui va fi "Yahve dreptatea noastră". David nu va duce lipsă de un fiu care va sta pe tronul casei lui Israel (și nu numai pe tronul lui Iuda), și nici casei lui Levi nu-i vor lipsi preoții. Mai curând va fi rupt legământul lui Yahve cu cerurile și pământul decât cel cu David. Indiferent cât de profundă ar fi disperarea poporului, Yahve nu îl va respinge niciodată pe Iacov, ci îi va aduce înapoi pe captivii lui și va avea milă de ei.

Cititorul va remarca cât de completă este această eliberare în modul în efectele asupra obiectelor ei: în primul rând Iuda, care era privit în mod special, apoi întregul Israel, apoi țara, și apoi Mesia și preoția. Pentru a ușura suferințele celor duși în Babilon, iudeii captivi au fost încurajați ca să aibă o speranță sigură în urma pocăinței lor (cap. 29); dar, în general, Iuda este unit cu Israel în aceeași eliberare. În fine, după capitolul 29, înafară de Ieremia 31:23-24, în care Efraim este menționat în mod special și de Ieremia 33:7, 10, 16, unde este vorba despre har datorită scaunului de domnie, cu excepția acestor pasaje, în aceste două capitole Israel este întotdeauna menționat primul atunci când este vorba de două popoare, iar Dumnezeu se glorifică cu numele de "Dumnezeul lui Israel".

Ieremia nu vorbește despre respingerea lui Mesia, ci se ocupă de păcatele prezente și de planurile pentru viitor în care intră Mesia.

Cu acest capitol se încheie cea de-a doua parte a cărții Ieremia, cea cu privire la revelația efectului harului lui Dumnezeu față de Israelul falimentar, efect care se va produce potrivit cu dragostea Lui și va fi perfect conform planurilor Lui.

Cu ocazia reînnoirii nedreptății, profeția vestește ruina sigură a poporului. În acest timp, Zedechia, deși fusese adus captiv în Babilon, a murit apoi acolo în pace. În capitolele care urmează ne sunt prezentate câteva detalii cu privire la răzvrătirea încăpățânată care a adus distrugerea Ierusalimului și a întregului Iuda.

Ascultarea Recabiților este arătată pentru ca să reiasă și mai clar păcatul lui Iuda de a persevera în neascultare în pofida chemărilor și a răbdării lui Dumnezeu. Dumnezeu nu uită ascultarea care glorifică numele Lui, așa că familia recabiților nu se va stinge niciodată.

Capitolul 36 ne prezintă încă un exemplu de încăpățânarea împăraților lui Iuda în a disprețui mărturia și chemarea lui Dumnezeu. Ieremia era închis, dar nu se putea ca Dumnezeu să fie lipsit de mijloace prin care să le prezinte oamenilor mărturia Lui, indiferent cât s-ar fi străduit ei să scape de cuvintele Lui. Baruc a fost folosit pentru a scrie profeția lui Ieremia și pentru a o citi întâi înaintea poporului, apoi căpeteniilor și în final chiar împăratului însuși. Dar împăratul, împietrit pe căile lui rele, a distrus sulul cărții. În urma hotărârii lui Dumnezeu, Ieremia a făcut să fie scrise aceleași cuvinte, la care a mai adăugat și altele de același fel, pentru că Dumnezeu, în bunătatea Lui, nu neglijează nici un mijloc pentru a atinge conștiința poporului, dacă mai este posibil. Dar totul s-a dovedit zadarnic.

Capitolul 37 ni-l prezintă pe Zedechia în aceeași neascultare. Sunt menținute totuși aparențele religioase, și, cu ocazia unui moment de respiro care l-a dat oarece speranțe, prin intermediul profetului, împăratul a cerut răspuns de la Yahve. Dar împrejurările favorabile, care păreau să indice că este posibil pentru cel rău să scape de judecată, nu au schimbat cu nimic cuvântul Lui. Ieremia a dorit să profite de acea ocazie pentru a se sustrage de la judecata ce urma să fie executată împotriva cetății răzvrătite, dar aceasta nu a făcut altceva decât să arate ura inimii omului împotriva mărturiei lui Dumnezeu: Ieremia a fost acuzat că îi favoriza pe dușmani pentru că vestea judecata pentru care acei vrăjmași erau instrumentul, astfel încât căpeteniile poporului l-au întemnițat pe profet. Zedechia a arătat a avea un pic de conștiință prin faptul că l-a scos din închisoare.

În general se vede mai multă conștiință la Zedechia personal decât la alți câțiva din ultimii împărați ai lui Iuda (v. cap. 21 și Ieremia 38:14, 16). Poate acesta este motivul pentru care i-au fost adresate câteva cuvinte favorabile de îndurare în Ieremia 34:5, dar slăbiciunea credinței lui făcea ca el să nu poată merge pe calea ascultării (comparați cu Ieremia 38:5-18). Și acest capitol ne prezintă istoria slăbiciunii lui. În acest timp, în scena dominată de mizerie și nelegiuire vedem câteva exemple de oameni drepti, de care Dumnezeu își amintește, oricât de cruntă este judecata Lui, deoarece judecata Lui este cruntă tocmai pentru că El este drept. În Ieremia 39:16 vedem că Ebed-Melec, care l-a salvat pe Ieremia, a fost cruțat. Baruc de asemenea. Până și Zedechia însuși a fost puțin despovărat prin câteva cuvinte de încurajare, după cum am văzut, deși a trebuit să suporte consecințele pentru vina lui. Căile lui Dumnezeu sunt întotdeauna perfecte, iar dacă judecățile Lui sunt ca un torent devastator pentru om, aceasta nu îl împiedică deloc ca toate lucrurile să fie dirijate de mâna Lui până în cele mai mici detalii, ca să fie salvat cel drept. Închisoarea a fost chiar un adăpost pentru Ieremia, pentru că Yahve nu numai că a găsit potrivit să-l cruțe pe Ebed-Melec, ci și, prin gura profetului, să trimită o mărturie directă despre favoarea Lui, pentru ca el să înțeleagă bunătatea lui Dumnezeu și să se încreadă în ea.

Altfel, capitolul 39 și următoarele prezintă istoria confuziei și nelegiurii care au domnit în mijlocul rămășiței care nu a fost dusă în captivitate în Babilon, ca aceasta să fie risipită și nimic să nu scape fără a suferi deplin judecata pronunțată de Dumnezeu. Dar, dacă în acea ultimă oră, rămășița s-ar fi supus jugului lui Nebucadnețar, pacea ar fi domnit în țară, iar acei puțini care mai rămăseseră s-ar fi bucurat în liniște. Dar unii s-au revoltat, iar alții s-au temut de consecințele nebuliei celor dintâi și nimeni nu a avut încredere în Yahve. Ei l-au consultat pe Ieremia, dar au refuzat să asculte cuvântul lui Yahve rostit prin gura lui și s-au refugiat în Egipt pentru a scăpa de Nebucadnețar, dar s-au dus acolo pentru a cădea pradă săbiei de care nu ar fi fost atinși în Iudeea dacă s-ar fi supus împăratului Babilonului. În Egipt ei s-au dedicat idolatriei pentru ca mânia lui Dumnezeu să vină asupra lor până la capăt. Totuși Dumnezeu a cruțat o mică rămășiță dintre ei, dar pe Faraonul Hofra, în care ei se încrezuseră, l-a dat în mâinile lui Nebucadnețar, cum făcuse și cu Zedechia.

Capitolul 45 cuprinde o profeție cu privire la Baruc, de care am vorbit deja.

Capitolul 46 și următoarele cuprind profeții împotriva națiunilor învecinate cu Iudeea și împotriva Babilonului însuși. Profețiile cu privire la națiuni prezintă următoarele caracteristici: judecata nu se referă la zilele din urmă, ca în Isaia, ci, potrivit spiritului general al cărții, au ca obiect distrugerea națiunilor pentru ca să fie stabilită dominația unui singur imperiu. Astfel, pentru Iudeea, judecata este executată de atunci.

Dar există o diferență cu privire la restabilirea națiunilor în zilele din urmă. În acel timp Egiptul, Elamul, Moab și Amon sunt restabilite, dar Edomul, Damascul, Filistia și Hațorul nu. Motivul pentru care apare această diferențiere se prezintă clar: Egiptul și Elamul nu fac parte din țara lui Israel, așa că Dumnezeu, în bunătatea Lui, va avea milă de aceste țări și ele vor fi locuite și binecuvântate sub guvernarea Lui. De la intrarea poporului în Canaan, Moab și Amon au trebuit să fie cruțați pentru că nu erau canaaniti blestamați, și, deși aveau o origine tristă, erau națiuni înrudite cu Israel. Țara le-a fost păstrată deși până la a zecea generație ei nu puteau fi primiți în adunarea poporului lui Dumnezeu (Deut 23:3). atunci când Dumnezeu va pune capăt stăpânirii încredințate lui Nebucadnețar și imperiului națiunilor, acela națiuni vor reveni în stăpânirea țărilor care le-au fost date. Dar, deși Edomul fusese cruțat și trebuia să fie primit în mijlocul fiilor lui Israel de la a treia generație, din vreme ce ura lui împotriva lui Israel a fost fără margini, el avea să fie distrus complet în judecata din acele zile (comparați cu Obadia în general, dar în special v. 18). Țara lui va face parte din Israel, după cum și făcea parte din ea de fapt, chiar dacă el fusese cruțat la început, fiind fratele lui Israel, dar vai! a abuzat de acest har, astfel că judecata asupra lui va fi mai grozavă decât asupra altora. Damascul, Hațorul și Filistia făceau parte din țara lui Israel.

Aceste națiuni urmau să dispară ca națiuni de sine stătătoare ca teritorii. La sfârșitul judecății Egiptului, Dumnezeu i-a trimis lui Israel cuvinte de încurajare. Israel se bizuise pe Faraon când Nebucadnețar a atacat Ierusalimul pentru că puterea egipteană părea singura capabilă să echilibreze pe cea a Babilonului, dar Dumnezeu rânduse căderea Egiptului, care ar fi vrut să fie cel dintâi când acea poziție fusese rezervată pentru Babilon. Țara din care fusese scos Israel (adică lumea privită ca omul cu caracteristica lui firească de independență și organizându-se prin propria lui putere) ar fi vrut să biruie corupția idolatră și principiile babiloneene, dar aceștia din urmă trebuiau să aibă puterea până la timpul rânduit de Dumnezeu, când El avea să-i judece. Iar Israel, sprijinindu-se pe Egipt, a trebuit aparent să sufere pierderea împreună cu Egiptul, dar Dumnezeu veghea asupra lui, astfel încât el a revenit din captivitate și a locuit în pace. Dumnezeu va judeca națiunile și îl va pedepsi pe Israel cu măsură. Poporul Lui nu va fi condamnat împreună cu lumea. Merită să reținem căile lui Dumnezeu în guvernare în acest caz. Abuzul de har aduce cea mai grozavă judecată: așa a fost cazul cu Edom.

Mai rămânea Babilonul. În Ieremia toate judecățile sunt privite în relație cu desființarea a națiunilor independente și stabilirea unui imperiu unitar al națiunilor, acesta fiind un subiect important al profeției. În consecință profetul se ocupă în mod special de soarta imperiului ca stabilitor de Dumnezeu. Subiectul profeției lui este Babilonul și țara caldeenilor și judecata asupra acestui imperiu cu scopul de a răzbuna asupra de către Nebucadnețar a lui Israel, căruia îi zdrobise oasele (Ieremia 50:17). Totuși eliberarea lui Israel după distrugerea Babilonului este prezentată ca un fel de gaj și de anticipare a eliberării finale complete (Ieremia 50:4-5, 19-20, 34, v. și Ieremia 51:19, 21), pentru că distrugerea Babilonului este judecata a ceea ce Dumnezeu stabilise El însuși ca imperiu al națiunilor. Acesta este motivul pentru care, și sub aspect istoric, judecata lui a fost însoțită de eliberarea lui Israel și de nimicirea idolatriei printr-un om ridicat pentru a împlini dreptatea lui Dumnezeu, ceea ce nu a fost cazul pentru celelalte imperii, deși, fără-ndoială, și existența lor a fost rânduită prin providența lui Dumnezeu. Dar în cazul lor nu era o întemeiere a imperiului de către Dumnezeu însuși, care i-a încredințat omului împărăția, dându-i o responsabilitate. Omul așezat în acea poziție a eșuat complet: a tiranizat poporul lui Dumnezeu, a stabilit o idolatrie obligatorie și a corupt lumea prin aceasta.

Privit ca stăpânind peste imperiul lumii, care îi fusese încredințat, el a fost judecat și Babilonul a căzut. Este important să ne însușim bine acest adevăr cu privire la primul imperiu. În principiu, eliberarea lui Israel este consecința judecării lui, cu toate că apoi căile lui Dumnezeu au

fost altfel (vedeți și caracterul acestei judecăți în Ieremia 50:28,33,34). Capitolul următor ne prezintă principii importante, care, fiind cu privire la căderea Babilonului, proclamă fidelitatea neschimbată a lui Dumnezeu față de Israel (Ieremia 51:2) în pofida păcatelor lui. Era răzbumarea lui Yahve pentru timpul despre care vorbește, iar cunoașterea ei este lăsată în seama discernământului spiritual capabil să găsească aplicații pentru profeția ale cărei elemente sunt prezentate destul de clar în aceste două capitole, mai ales atacurile națiunilor împotriva cetății, care, pentru cei ce aveau urechi, trebuia să fie semnalul ca să părăsească cetatea. Mai mult decât atât, căderea Babilonului era o judecată pronunțată asupra idolatriei. Yahve, partea lui Iacov, putea să-și pedepsească poporul, dar El nu era ca deșertăciunile națiunilor, ci, după ce l-a pedepsit, El va scoate dreptatea lui în contrast cu națiunile care îl asupresc și se va folosi de poporul său ca de un instrument de război. De la v. 25 vedem că este vorba despre Babilonul din acel timp, o dovadă clară fiindu-ne prezentată în v. 29 prin circumstanțele istorice menționate.

Ultimul capitol nu face parte din scrierile propriu-zise ale profetului. În el găsim relatări despre distrugerea Ierusalimului și a templului. După cele precedente, ceea ce se spune despre Babilon sunt ușor de înțeles.

Aici fac un rezumat al principiilor pentru că acestea sunt importante. În urma necredinței familiei lui David, Dumnezeu a întemeiat Imperiul Babilonului și i-a încredințat guvernarea lumii. Dar Babilonul nu numai că l-a asuprit pe Israel ci a și instituit idolatria și a corupt lumea. Cel care ar fi trebuit să fie adorator al Dumnezeului Cel Adevărat și instrumentul puterii Lui a stabilit influența vrăjmașului atât cât i-a stat în putere. Așa că Dumnezeu l-a judecat și imperiul așezat de Dumnezeu Însuși a fost complet răsturnat. Această judecată a fost executată împotriva mândriei omului și împotriva idolatriei și a adus eliberarea lui Israel. Cu această ocazie Dumnezeu a declarat ce este Israel pentru El și ceea ce va fi Israel în zilele din urmă. Dar subiectul tratat este Babilonul de atunci. După aceea Dumnezeu a permis ca alte puteri să guverneze lumea ca imperii universale până la împlinirea finală a tuturor planurilor Lui.

Aceste imperii au trebuit să existe potrivit cu voia Lui și să fie doborâte sau ridicate după cum a găsit El că este bine, dar niciunul dintre ele nu a avut acea poziție pe care a avut-o Babilonul pentru că niciunul nu a fost întemeiat în mod oficial în locul lui Israel și distrugerea niciunuia dintre ele nu a fost ocazia pentru restabilirea lui Israel. Cuvântul profetic ne face cunoscut că, la sfârșitul timpurilor, judecata ultimului imperiu va avea efectul de a aduce eliberarea lui Israel. Judecata Babilonului a fost ca un fel de semn, după cum și caracterul lui moral a fost începutul tristei istorii a acestor monarhii și le-a servit drept model în multe privințe în aspectele răului care trebuie să se dezvolte până la sfârșit. Dar, pentru a înțelege principiile fundamentale ale acestei istorii și ale căilor lui Dumnezeu trebuie să avem clar în minte locul pe care l-a avut acest prim imperiu în căile Lui. Înafară de marele fapt al înlocuirii imperiului încredințat omului pentru ca el să exercite direct guvernarea lui Dumnezeu pe pământ, este extrem de impresionant să vedem în această carte mărturia pe care Dumnezeu a dat-o continuu și avertismentele pe care le-a trimis împăraților care s-au succedat și poporului și preoților ca și răbdarea, dragostea și interesul pe care le-a arătat Dumnezeu.

clickbible.org